

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 5 „ „ „
Negyedévre 2 „ „ „
Egy órára 1 „ „ „
Egyes szám ára 4 kr.

Felolós szerkesztő: **Polczner Árpád**
Kiadók: **Hoffmann és Társa.**

Hirdetési díj:

Nagy hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többzori hirdetések alkú szerint jutányos áron tételnek fel. Bélyeg-díj minden külön beiktatásért 30 kr.

Fogások.

Debreczen, okt. 3.

Két fogáshoz nyult a Wekerle utódja, mikor az 1896-ik évi állami költségvetést előterjesztette és annak kapcsán előadta az exozéját. Az egyik az, hogy a jövő esztendei budget előirányzatait mindenütt az 1895-ik évi zárszámadási eredményekkel és csakis azokkal hasonlította össze, a másik az, hogy az ő költségvetésének előnyül igyekezett felüntetni a kiadásoknak az előző évekhez csekély mérvű emelkedését, a mi természetesen »bölcs takarékosagra« vall.

Mindenki megérti, mi az oka az összehasonlításokban csupán az 1894-iki eredmények felemelésének, mert nyilvánvaló dolog, hogy a folyó esztendőnek visszaesései nem képeznek alkalmas érvelést az előterjesztett költségvetés szoliditásának bizonyítására, mivel csakugyan nem lehet tudni, vajjon az év végéig az állami jövedelmeknek csökkenése mivé növi ki magát, főleg egyes czimeken, ahol a visszaesésnek szimptomatikus jelentősége van és ahol már valósággal megdöbbentő tanulságokra kell következtetni.

Eppen azért nom jogos, vagy legalább is minden kétségen felül álló a hivatkozás arra, hogy az a budget, melyet Lukács László előterjesztett, föltétlenül szolid és megbízható, sőt ki lehet mutatni a részletek egész sorozatánál, hogy a mesterkedésekre volt szükség, nehogy a millenium esztendejére a visszaesést szembeötlővé tegyék az államháztartásban és Isten ments, talán még odáig vigyék az őszinteséget, ahol a deficit nyilvánvalóvá lesz.

Érthető, hogy ezt minden áron el kellett kerülni és ennek a hatását látjuk abban a törekvésben, hogy a kiadások növelését oly idegesen mellőzte a pénzügyminiszter még ott is, ahol az előremés és a haladás az emelést megkövetelte volna.

Ez már a fukarságnak és a fejlődés megállításának jelensége tulajdonképpen és semmi esetre sem jogosult, hogy az exozében még eldicsekedjék vele a szakminiszter, mintha valami elismerésre méltó dolgot művelt volna, pedig nem művelt egyebet, mint hogy az ismét megrontott pénzügyi viszonyok kényszeréből erényt csinált.

Tényekben és számokban szólva, úgy van ez, hogy az 1896-ik évi költségvetés kiadásai, az előző esztendőhöz képest 16 millió forinttal emelkedtek holott ez az emelkedés rendszerint sokkal nagyobb egyik évről a másikra és 1895-ről 1895-re is 26½ millió forintot tett.

Erre mondja Lukács László, hogy a kormány mindent elkövetett a kiadások rohamos emelkedésének meggátolására és mondja ezt úgy, mint dicsekvést, mint a kormánynak egy nagy érdemét, melyet hiszen nem is kicsinyelne senki, ha arról lenne szó, hogy valahára már a közönséges és katonai költségek czimeinél takarékoskodnak a miniszter urak, nem pedig azoknál a tételeknél, melyeken az ország intézményeinek sorsa fordul meg, az, hogy haladnak-e, vagy stagnálnak.

Aki megnézi a budget kiadási rovatait, az első pillanatra meglátja, hogy inkább a stagnális álláspontján van a kormány szinte az összes belügyi szükségleteknél és hogy megint az a már unásig ismert rendszer járja, mely szerint, ha csak-egy-egy példát említsünk a bélyeg és jogilletékek szaporodnak a nélkül, hogy a pénzügyi igazgatás és a jogszolgáltatás jobban dotáltatnék, aztán a posta-távirda jövedelme is emelkedik a nélkül, hogy a közönség érdekeiről, az ipar és kereskedés követelményeiről, vagy éppen az agyondolgoztatott személyzet helyzetének javításáról megfelelőleg gondoskodnának.

Ebben a furcsa rendszerben van a titka annak, hogy a természetes fejlődés minden bevételi eredménye szerepel a budget javára a nélkül, hogy ami ezzel követelőleg szemben áll, a fejlődés szükségzerű több költségeiről is gondoskodnék a pénzügyminiszter. Csak így lehetett kihozni ezuttal is a deficit elűntetését, csak így takarható el annak a megengedhetlensége, hogy ismét emeljék a közönségi kiadásokat 1 millió 300 ezer forintra ugyanakkor, mikor a közigazgatásunk teljes megfenekléséről és a tisztviselők megélhetésének lehetetlenségéről panaszkodó vármegyék dotációját emelik mindössze 150 ezer forintra, hogy az adminisztráció menete lehetőleg javíttassék.

Valósággal neveléses dolog, hogy ilyen eszközökkel akar czélt érni a kormány. De voltaképp nem is az az irányzata, hogy czélt érjen.

Ez csak mese és elmélet, ez csak arra való, hogy legyen mivel kérkednie az exozé előadójának és hogy legyen hol éljenezni és tapsolni annak a tömegnek, mely a kormány mögött áll, készen mindenre, készen tehát még arra is, amint annak idején ki fog sülni a pénzügyi bizottság javaslatából, hogy bizalmával tüntessen a kormány mellett, a miért a nemzet óriási erőfeszítései után megint ily törekeny és száz részletben csüggesztő költségvetéssel áll elő.

Szükség lesz a pénzügyi bizottság hangulat-csinálására, melyet oly kitünő-

en ért a jeles nemzetgazda; Hegedüs Sándor, mert elmondva a Lukács László exozéja egyáltalán nem tett kedvező hatást még a szabadelvű pártra sem még pedig nem azért, mert az új pénzügyminiszter egyéniségéből hiányoznak a hódító vonások, hanem éppen a dolog lényege miatt.

Ösmerve nem csupán az 1894-iki zárszámadási eredményeket, melyekre a pénzügyminiszter hivatkozott, hanem a folyó évi kezelés tételeit is, melyekre nem hivatkozott, általában az az aggodalom nyert alapot, hogy újra elérkeztünk az állami háztartás összekuszálásához és hogy résen kell lenni nagyon, ha vissza nem akarják terelni az országot oda, ahol félbehagyta szerepét Szapáry Gyula, ki maga is azt hiszi, hogy nem soká ő rá a sor és az ő deficitjeire.

Uj államtitkári állás. A kormány a király személye körüli miniszteriumban államtitkári állást akar létesíteni. A miniszter gyakran kénytelen hosszabb ideig távol tartózkodni hivatalától és így szükségessé vált helyettesítéséről gondoskodni.

A vallás szabad gyakorlatáról szóló javaslat a főrendiházban. A főrendiház három egyesült bizottsága október 7-én (hétfőn) délelőtt 11 órakor tárgyalja a vallás szabad gyakorlatáról szóló törvényjavaslatoknál eszközölt főrendiházi módosításokra hozott képviselőházi izenetet.

Az állami zárszámadások. Az 1894. évi állami zárszámadás főeredményeit az állami számvéviszék jelentése a következőkben ösmerteti: A költségvetési törvény a rendes kezelésnél a fölösleget 22325 millió forinttal irányozta elő. A zárszámadás szerint a fölösleg 46147 millió forinttal haladta meg az előirányzatot. Az átmeneti kezelésnél a költségvetési érvény 469 ezer forint fölösleget irányzott elő, a tiszta eredmény a zárszámadás szerint 5129 millió frttal kedvezőtlenebbül alakult a költségvetésnél. A beruházásoknál a tulkiadás 1904 millió forintot tesz. A rendkívüli közönségi kiadásoknál a zárszámadás 39114 millió forinttal volt kedvezőbb a költségvetési előirányzatnál. A költségvetési törvény tételein kívül a kormány külön törvényes fölhatalmazások és póthitelek alapján oly bevételek és kiadások eszközzésére volt fölhatalmazva, melyek lényegesen meghaladták a költségvetésileg engedélyezett összegeket. Összegezve a költségvetési törvényt és a külön fölhatalmazások alapján foganatosított tételeket a fölösleg 32616 millió mutat, vagyis az előirányzathoz képest a kezelés kedvezőbbben alakult 39115 millió forinttal.

Badeni gróf.

Budapest, okt. 3.

A mai napon új kormány vette kezébe Ausztria ügyeit, olyan kormány, a melyre mindez ideig nincsen példa parlamentek történetében.

Egy kormány, a melynek nincsen több sége, ez valami új dolog, a melyre nem tudunk precedenst felhozni.

Az osztrák parlamentarizmus sok csodabogarat termelt már. A felix Ausztriában láttunk már koalíciót, a mely egy nemzetiségi pártból, egy konzervatív, meg egy liberális pártból volt összetéve, láttunk felelős kormányt miniszterek nélkül és most majd lesz alkalmunk azt látni, miképp kormányoz egy miniszterelnök parlamenti többség nélkül.

Valóban kíváncsiak vagyunk rá, hogy lesz-e ez lehetséges s hogy mi módon fogja Badeni gróf az új kiegyezést a Reichsrathal elfogadtatni.

Badeni ugyan arra számít, hogy a mérsékelt pártokkal a kiegyezés kérdésében majd megegyezésre fog jutni, de ki tudja, beválnak-e majd számításai?

Mert Badeni konzervatív. Tözsgyökeres lengyel nemzeti család sarja, — a ki kezdetben a galiczi tartománygyűlésen, majd később a helytartói székben nem egyszer adta tanujelét konzervatív gondolkodásmódjának.

A mi Badeni kormányát illeti, az sokkal közelebb áll az urakkházához, mint a képviselőházhoz. Amellett lengyel a karaktere: lengyel a miniszterelnök és a pénzügyminiszter is, Bilinski lovag, a kire szintén nem csekély fontosságú feladatnak megoldása, a valutarendezés befejezése vár.

Az oláhok nem békülnek.

Baró Bánffy miniszterelnök somlyói beszámolója és ezzel kapcsolatban a memorandisták megkegyelmeztetése alkalmával világossá hirtette, hogy a nemzetiségi kérdés immár szűnő félben van és a nélkül, hogy annak bármilyen recipjét kellene írni, rohamosan közeledik a csendes kimuláshoz.

Hát ez az első pillanatban sem bizonyult igaznak.

A „DEBRECZEN” TARCZAJA.

HANGULAT.

Kertben járok andalogva,
Ismerősöm minden bokra,
Minden bokra, minden fája,
Minden nyíló virágszála.

Fáradt vagyok, majd elalszom;
Méla csöndben száll az alkony,
Száll az alkony a virágra,
Mintha onnan reám szállna!

Rostkowitz Arthur.

A baba-feleség.

Irta: Vojtkó Pal.

A telen fölolvastam tartottam egy vidéki irodalmi körben. Az estély a java szezonba esett s a páholyok és pamlagok megteltek a város szépeivel. Mosolygó arcok, ragyogó szemek fogadtak, édes, bódító asszonyfejek, akik közt olyan otthon érzem magamat s a kiknek olyan szívesen fecsegnek el egy örökkévalóságig. Elégedetten foglaltam helyet a pódiumon s bele kezdtem egy novellába. Asszonyról szólt az ének, egy ideges, beteg szép asszonyról, egy ideges, beteg szép asszonyról eltévesztett, késő szerelméről.

Es boldogság volt nekem látni, mint csüng az arcomon fél ezer szem és élvezet volt olykor egy-egy különösebb helynél szemébe néz-

Oláhjaink nemcsak hogy nem borultak kebleinkre, de maguknak a kiszabadult martiroknak szintelen nyilatkozatai sem feleltek meg annak a várakozásnak, a melyet a miniszterelnök nyilatkozata felkeltett.

Hogy pedig végeredményében mennyi igaz Bánffy báró állításából és mit ért el a martirok megkegyelmeztetésével, arra megfelel a „Tribuna” mai vezércikke. Nagyon csodálom a kormányt, — írja a nevezett lap, — ha azt hiszi, hogy a megkegyelmeztetéssel bármit is lendített az oláh kérdésen.

Először is a memorandisták kiszabadítása a maga nemében is kevés.

A tribunának azt akarták volna, hogy a megkegyelmeztetési aktus kiterjeszkedjen összes politikai elitjeikre és a büntetés elől menekült martirjaikra is.

Igy nem látnak egyebet az amnesztia tényében, mint vagy megörökítését annak a ténynek, hogy Károly román király a hármasszövetséghez csatlakozott, vagy — és azt valószínűbbnek tartják — hogy Bánffy dokumentálni akarta a király előtt azt, miszerint ő nemcsak pártjának, de az oláh nép érzelmeinek is leghibebb tolmácsa.

Lukácsiu és Corojanunak a minisztereknél tett látogatása — folytatja a Tribuna — sokkal inkább magán, mint politikai jellegű volt.

Ha a miniszterelnök azt hiszi, hogy ennek a látogatásnak politikai jelentősége és súlya van, hogy ez a magyarok és oláhok közötti konfliktus kiegyenlítésénél első lépése volt, ugy ez annál rosszabb azokra nézve, a kik tévednek. Az oláh nép változatlanul áll szemben ma is a jelenlegi kormánnyal politikájával.

Ime tehát az eredmény, a melyet Bánffy elért és a kedvező fordulat, a melyet az oláh kérdésben hirdetett.

A memorandistáknak ugyszólván hivatalos közlönye nevet szemébe a kormánynak és csufot üz még abból a látogatásból is, a melyet a megkegyelmeztettek udvariasságból tettek a miniszterelnöknek.

ni egyiknek-másiknak s rajtakapni, a mint elpirul, mert érzi, hogy konyitok ahoz a nagy titokhoz, a mit úgy hívnak: asszonyi lélek. S mind szemtelen-ből s szemtelenebbül kezdtem e fölényemmel visszaelni s ráakartam olva-ni mindenkire.

Egyszerre, talán a második sorban, egy baba-fejre esett tekintetem, oly ártatlanul nézett rám, olyan szendén, hogy pillanatra megakadt a szó a torkomon.

— Lány lesz, fiatal gyermek leány, vétek volna.

De a következő pillanatban győzött benem az ördög.

— Eh, olyan asszonyosan van fésülve, öltözve, hahaha csak amolyan báránybörbe bujtattott kis farkas. Nem fog belehalni.

S a legközelebbi „kritikus” helynél erősen ranéztem. Ő visszanezett s ártatlanul, nyílt szemekkel, mint egy buba, épen én éreztem, hogy fülöpölök. E percztől fogva mintha kicséréltek volna, nyargalva olvastam, valami gyámoltalan szolidaritás vett erőt rajtam, mely kihagyatott velem minden merészebb szót s oda szegezte tekintetemet a papírra. Mikor az obligat tapsok között meghajlottam, éreztem, hogy bocsánatot kell valakitől kérnem, félénken oda néztem. Megint az az ártatlan baba-arc, változatlanul. A második kihívásnál már nem mertem arra nézni.

Az estély műsora után táncz következett. A díszes publikum átment a szomszéd nagytérembe, ki páholyokba, ki a parkettra, a

Mit kell tennünk.

— Az új egyházpolitikai törvények a gyakorlati életben. —

Debreczen, okt. 3.

Tegnapi számunkban megirtuk, hogy mik a teendők a polgári házasság kötésénél.

Ma a születések és halálozások bejelentéséről, továbbá az anyakönyvi ki-
vonatokról tájékoztatjuk a közönséget.

A születések bejelentése.

Minden gyermek születése legkésőbb a születéstől számított egy héttel a születési anyakönyvvezetőnél bejelentendő.

A bejelentésre fokozatosan, az alábbi sorrend szerint kötelesek:

1. A törvényes atya, 2. a születésnél közreműködött baba, 3. a születésnél segédkezett orvos, 4. mindazok, a kik a születésnél jelen voltak, 5. az, a kinek a lakásában a születés történt, 6. az anya, mihelyt már erre képes.

A bejelentés szóbeli s a bejelentésre kötelezett, vagy annak megbízásából oly egyén által teljesítendő, ki a születésről közvetlen tudomással bír.

Törvénytelen gyermek anyja nevére és vallására irandó be. A természetes atya elismerése csak akkor jegyezhető fel, ha az atya ezt az anyakönyvvezető előtt személyesen kijelenti, vagy az elismerés közokiratban foglaltatik.

Halva születettek és születés közben elhaltak legkésőbb a születést, illetőleg elhalálozást követő legközelebbi hétköznapon jelentendők be.

A ki újszülött gyermeket talál, köteles erről azonnal, de legkésőbb a következő napon a községi előjárásnál jelentést tenni.

Senki sem viselhet más családi és utó nevet, (keresztnevet) mint amelyek a születési anyakönyvébe be vannak jegyezve.

Az ugynevezett vegyes házasságnál, a jegyesek frigyök megkötése előtt egyszer s mindenkorra megegyezhetnek arra nézve, hogy gyermekeik minő vallást kövessenek; az atya, vagy anya vallását kövessék-e, illetőleg abban neveltessenek.

A megegyezés csak akkor érvényes, ha királyi közigazgató, királyi járásbíró, polgármes-

mint nézni vagy tánczolni akart. Előtte volt el a legszebb koszoru, viruló lányok, kaczer asszonykák egész kápráztató sora. Csillár-fény és meleg parfüm illat, az a könnyű, világos-tarka khaosz, mely ott kavargott körültem — örült játékok kezdtek a véremmel; eszembe jutott a baba-arc, kerestem a sétálók közt, meg kell ismernem, beszélnem kell vele . . . bolond vagyok . . .

A sétálók közt nem volt, nagysokára lettem meg főt, egyik páholyban. Kerestem valakit, a ki bemutasson.

— Ah, a „czukorbabára” fáj a fogad? Ugy látszik, különös hatással van az író-emberekre . . .

— Hogy-hogy?

— Mert a férje is író volt. . .

— Hát már özvegy?

— Nem, csak elvált asszony.

— A baba?

— Igen, a „czukorbaba.” Ugy-e, nem is gondolná az ember, hogy annak a csöppségnek már „multja” van. De milyen? Tele volt vele az egész város. Egy darabig azért nem is tánczol, nem igen keveredik a társaságba.

— Ha elmondhatná, igen érdekelne. A buffetbe mentünk s letelepedtünk egy csöndes zugba, szivarra gyujtottunk, én töltöttem s barátom beszélni kezdett:

Ezelőtt négy évvel épen ilyen volt mint most. Egy csöppet se változott. Azt hiszem, hogy ilyennek kellett mindig lennie és sohase is lesz más. Kicsike, filigrán, de minden részében arányos, kecses és végtelen fess. Hozzá

ter, vagy fősolgabíró előtt a megállapított alakszerűségek mellett jönnek létre.

A kölcsönös megegyezés esetén, a ki a bejelentést a megszabott időben nem teljesíti, kihágást követ el és 600 koronáig terjedő pénzbüntetéssel sújtandó.

Ha az ugynevezett vegyesházasságnál a szülők nem egyeznek meg: a gyermekek nemök szerint követik szüleik vallását, vagyis a fiúk atyjuk, a leányok anyjuk vallásában nevelendők.

Az anyakönyvvezető figyelmezteti a szülőket, hogy az utónév (keresztnev) ugyanaz legyen a polgári, mint az egyházi anyakönyvben. A ki például a fiát a pappal Bélának keresztelteti, az az anyakönyvvezetőnél is a Béla nevet mondja be a gyermek utónevül, különben idővel sok kellemetlen félreértés támadhat.

A keresztelésre vonatkozó eljárást az új törvény nem érinti. Az újszülött gyermeket tehát meg lehet keresztelni az anyakönyvvezetőnél történő bejelentés előtt és után.

A halálozás bejelentése.

Minden haláloset büntetés terhe alatt huszonnégy óra alatt az illetékes anyakönyvvezetőnél bejelentendő.

A bejelentésre fokozatosan kötelesek:

1. A családfő, 2. a családtagok, 3. az, a kinek a lakásában a haláloset történt, 4. a háztulajdonos, ha a házban lakik.

A bejelentéskor a halottkém által kiállított halottvizsgálati bizonyítvány felmutatandó és erre az anyakönyvi bejegyzés megtörténte az anyakönyvvezető által rájegyzendő.

A haláloset anyakönyvi bejegyzése előtt a temetés csak a községi előjáróság kivételes engedélyével történhetik meg. Az előjáróság az ilyen kivételes engedélyről az anyakönyvvezetőket haladéktalanul értesíti.

Ha a temetés engedély nélkül, az anyakönyvi bejegyzés megtörténte előtt megy végbe, az anyakönyvi utólagos bejegyzés csak a tényállás kinyomozása után, a felügyelő hatóság engedélye mellett történhetik.

A ki a bejelentést elmulasztja, kihágást követ el és 600 koronáig terjedő pénzbüntetéssel büntetendő.

még az az ártatlan, üde arc, ha végig ment a korzón az anyjával, lesütött félnék szemekkel, melyeket csak olykor emelt fel csodás kékséggel, kerékre nyitva — mindenki után nézett:

— Ni a »czukorbaba.«

Biz' Isten ennivaló volt és nagyon édes lehetett. Az egész város ismerte, divatba jött, a fiatalok bolondultak utána. Am a mama »sárkány« háréban állott, a ki csak komoly szándéku embereket enged a lánya közelébe. Akkoriban neveztek ki ide egy fiatal tanárt. A lapokból már ismeretes volt a neve, sokat írkált annak idején mindenüvé. Egy darabját adták a nemzetiben s a sikerült premiér bejárta a vidéki színpadokat is, hozzánk természetesen szintén elvetődött. Így tehát nagy várakozással és kíváncsisággal lesté mindenki az új tanárt, a ki író, neves ember s valószínűleg »partie«. Különben Hodossy Lajosnak hívták, talán emlékszel a nevére.

Mikor megerkezett, általános volt az ah! Alaposan családtag mindnyájan, különösen a lányok. — Mert Hodossy fiatal és nőtlen volt ugyan, de semmit sem vonzó, sőt az első pillanatra határozottan rossz benyomást keltett. Borzas, szöke feje volt, savós színű szemekkel, társaságban keveset beszélt, a nők között pedig nem igen érezte magát otthon.

Mindjárt az első időkben felleptették az irodalmi körben, hogy bemutassák. A kíváncsiság megtöltötte a termeket, de a mint megjelent a pódiumon az est hőse, a frizurás fejek nagyot néztek, aztán ajkbiggyesztve bujtak össze:

Az anyakönyvi kivonatok.

Az anyakönyvi kivonatok kiállításáért az anyakönyvvezető 50 krajcár díjat szedhet, s ez a díj 25—25 krajcárral emelkedhet egész négy forintig, de csak abban az esetben, ha több év átvizsgálása szükséges a kivonat kiállításához.

A kivonatokra 50 krajcáros bélyeg teendő és pedig annyiszor, a hány házassági, születési vagy halalozási esetet tartalmaz a kivonat. A hadsereghez benyújtandó kivonatokra minden esetben csak egy bélyeg kell sőt az államköltséges szolgálatért vagy a póttartalékba való áthelyezésért beadandó kivonat bélyegmentes.

A hivatalból szükségelt, hivatalos célokra való és házasságkötés céljából kiállított kivonatok bélyegmentesek.

Az anyakönyvi bejegyzések, valamint a rájuk vonatkozó tárgyalások díj- és bélyegmentesek.

Az anyakönyvbe az anyakönyvvezetőnek felügyelete mellett bárki díjtalanul betekinthez.

Az érdekeltek igazolt szegénysége esetén az anyakönyvi kivonatok és egyéb bizonyítatok díjtalanul állíttatnak ki.

A polgári házasság első napja.

Debreczen, okt. 3.

Persze, hogy poétikusabb s meghatóbb a magas boltíves templomban, a teljes papi ornátusban levő méltóságos arcú pap előtt álló jegyes pár s a tömjénillet és a templom méltóságos, hideg csöndje is jobban illik a narancsvirágos, fehérruhás menyasszonyokhoz — mint a polgári anyakönyvvezető kedélyes polgári arca s az anyakönyvvezetői helyiség új festésű butorainak olajos szaga. Az orgona mélabus hangja is több hangulatot ébreszt, mint a házassági anyakönyv rovatok lapjait kitöltő toll perczegése — hanem elvégre is egy egész életre szóló nagy kötés nem csupán hangulat, hanem komoly, reális része is van a dolognak és ehhez már ezután jobban illik az a komoly, puritán hivatalos funkció, melyet tegnap láttunk először a városházán.

A sokak által, Falbszerű profecziái ihlettel megjósolt sötét felhők helyett, napfényes, derűs ég mosolygott alá tegnap délután az

— Hát csak ilyen? Másnak képzeltük.

Csak egy babafej ott a második sorban, az nézett áhitattal, odaadással, ártatlanul, mint ha mohón lenné a felolvasás minden szavát. Hodossy észre vette, a mint hogy észre vette valószínűleg te is, és nem tudta elfelejteni a baba fejét.

Nos, a babáknál kellemes zavart okozott a fiatal tanár első látogatása. Minthogy ha valami lett volna a levegőben. A nevet kelleténél gyakrabban emlegették, a leány kedves naivsággal beszélt róla s a mama nem győzte hiesztelni: hogy az a Hodossy milyen komoly, kedves, művelt ember s ha egy kicsit belemelegszik, milyen szellemes, beszédes. Az első látogatásra következett a második, aztán csakhamar a többi.

A szomszédok sugdosítottak, az utcabeli lányos házak abakaiból csintalan fejek bukáltak elő s néztek a tanár után.

— A »czukorbaba« völégénye . . .

Tényleg a dolog mind komolyabb szintűlt. Hodossy velük sétált, náluk töltötte minden szabad idejét, a lány kezdett kijönni a divatból, a garzon körök nem beszéltek annyit róla: hisz le van foglalva, már nem érdekes. Legfeljebb a professzort irigyelték az édes fiatalért: szerencsés kópé. . .

Az eljegyzési kártyák senkit se leptek meg a városban. Természetesnek tartotta mindenki.

(Vége köv.)

anyakönyvvezetői hivatal felé kocsizó nászmenetre. Az ég úgy látszik nem haragudott azért, hogy nemzeti szín válszalagos urak is belevatkozának egy olyan dologba, a mely állítólag azelőtt az égben kötött.

Mindössze az első funkciójára készülő anyakönyvvezető homlokán boronghattak sötét felhők, mely izgatottan húzta magára a fekete selyem atillát és igazgatta a hatalmas, széles nemzetiszínű válszalagot.

Vajjon nem fogja-e el lámpaláz? Mert hiába, vigyázni kell az embernek magára, mikor először nyul bele a papok dolába? S a jegyesek megérkezéséig bizonyára izgatottan nézegette a házassági nyakönyv rovatait, hogy hiba ne essék a kitöltéskor.

V e c s e y Imre anyakönyvvezető nagyon jól festett a széles mellén megfeszülő fekete atillában s a kard is egészen jól illett hatalmas természetéhez.

S mikor a jegyesek beléptek a terembe, ugyancsak izgatottan kereste az előtte fekvő anyakönyvet.

És eközben ugyancsak törülgette izzadt homlokát az anyakönyvvezető ur s a jegyespár is elgondolhatta, hogy nem a legkellemesebb dolog, mikor az emberen tanulnak házasságot kötni.

Másrészt azonban a bizonyára kifarradt menyasszonyt, a ki fehér ruhájával, fehér fáttyolával s piruló szép arcával mégis behozott egy darab poézist, egy ragyogó sugarat a hivatalos fényűzéssel berendezett helyiségbe — vizsgáthalhatta az, hogy az ő házasságkötéséhez az ország egy nagy nevezetes eseménye fűződik s egy új kornak első derengésébe ragyogott bele elsőnek az ő boldogságtól ragyogó, két fekete szeme.

Meghalt egy legény.

Gyönyörű őszi est van.

A hirtelen zápor felszáradt a földön s minden teljes pompában ragyog. Távolról a hazatérő nyáj egyhangú kolompolása hallatszik.

A zaj mind halkabbá-halkabbá lesz, lassan teljesen elvész. Az üde szellőktől hullámzó kövér haragos zöld fü közlül élénken ri ki kedves kék színével egy-egy későn virágzó buzavirág, vérvörös pipacs. Az üde, életet adó levegő telve a másodsor nyíló akác hófehér fürtű virágainak édes illatával.

Minden oly szép.

A csendes, néma éjben kísértetiesen fénylik egy-egy pásztortűz. A sötét égboltozatot apró csillagok ragyogják be, melyek közül egy-egy sziporkázva hosszú fényávot írva le maga után, hull le a földre.

A hegyi patakocska hangosan csobogva rohan, fut végig a zöld mezőkön, kövér legelőkön, a mig végre zajtalanul vesz el a völgyi tóban.

Távol az arany-sárga delibabos ronától, a fenyvesekkel borított sötétségbe temett hegy lábánál áll egy kicsiny hid. Karfái ki vannak töredezve, az egyes deszkák hiányzanak. Elemészette az idő vasfoga.

Az országuton egy alak közeledik. Megtört fejjel, ingatag, meg-megroskadó léptekkel halad a hid felé. Lelke visszazáll a multba, körüllegi azokat a nagyon édes, nagyon drága emlékeket, melyek egykor gyönyörrel, tiszta, édes boldogsággal reszketették meg ifjú, tapasztalan lelkét.

A boldogság rövid volt; a gyönyör, az öröm csak pillanatokig tartott, azután elmúlt, eltűnt örökre és lelkere sötét szárnyakkal ült a borongós bánat, a mely fájdalom! Hasztalan akart menekülni emlékeitől.

A gyöttrődés, a keserv mintegy átláthatlan homály borult lelkére, a melyet hasztalan akart áttörni, a melybe hasztalan akart lángot gyújtani. Ziháló mellel, lázas, pirba borult arccal rohant a hidra, aztán hirtelen eltűnt. Egy locsbanás hallatszott, a tó kékes színű vize kerek karikákat vetett maga körül s a mikor a hold a felhő alól kibujt, ismét csendes mozdulatlan víztömegre vetette kísérteties fényét.

A csendes néma éjben mint egy-egysz. János bogárka fénylik egy-egy kiviló pásztor-tűz. A szellő, a virágba borult utsalú akácfa édes illatát hordja széljel. A sötét égboltozatot apró csillagok ragyogják be, melyek közül egy-egy sziporkazva, hosszú fénycsavot írva le maga után, fut le az égről.

G. J.

Tanügy.

A ref. tanítóképző értesítője. Vaskos kötetben jelent meg a debreczeni ref. tanítóképző intézet múlt évi értesítője. Az értesítőt Kovács Lajos igazgató állította össze. Még visszatérünk reá.

Város és megye.

Tanácsülés. Ma délelőtt a városháza nagy tanácsstermében rendes tanácsülés volt Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester elnöke alatt. A tanácsülésen folyó ügyek elintézték.

Közig bizotts. ülése. Folyó hó 5-én szombaton délelőtt a városháza nagytanácsstermében a közigazgatási bizottság ülést tart. Az ülésen Degefeld József gróf főispán elnököl.

Irodalom és művészet.

Mi keten. Ilyen című kötetemre előfizetési ivatek küldöttem szept. néhány hó előtt. Kérem a gyűjtőket, hogy az ivatek sziveskedjenek czímre beküldeni. A »Mi keten« a karácsonyi könyvpiacon jelenik meg. Polczner Arpád.

Október. Kaczer Vilmos fiatal kollégánk »Október« czímmel könyvet adott ki. Elbeszéléseinek javát gyűjtötte össze a kötetben, mely a szerzőnél rendelhető meg Nagyváradon. A könyvre még visszatérünk.

Színház.

Mi történt az éjjel?

A rövid néhány napos szezonban a második vigjátékot dicsérik meg érdeme szerint.

A szereplők kedvvel, temperamentummal játszottak, az előadás gördülékeny volt, a rendezés pedig ügyes és gondos.

»Mi történt az éjjel« mulattató, jóízű vigjátékot szívesen megnézzük másodszer is, harmadszor is.

Leginkább meg kell dicsérnünk Krémert Jenőt, ézt az ügyes és temperamentumos színészt, akinek minden egyes föllépésén meglátszik, hogy gonddal készül szerepére. Pompás volt Poulard gyógyszerész szerepében. Tegnapi jól elmúltunk sikerült alakításain.

Mellette dicséretet érdemel Tapolczay Dezső, a ki a feltékony Banchon orvost mutatatta be tipikus eredetiségben.

Jók voltak még Lubrinicz Julesa Margó Zelmá és Sándor Emil.

Sport.

Öz. Ritka szép özet terített le tegnap egy Nimród. A nagyerdő környékén akadt rája hol napokkal ezelőtt látták már esatagolni az arrajárók. Azt hiszik, hogy házfogságból szökött meg valahonnan.

Lóversenyek Budapesten. Napok óta folynak a lóversenyek Budapesten, hol nagy az élénkség a gyepen. A tegnapi és mai futamok nagy meglepetésekkel végződtek. A lóversenyek 3-4 napig tartanak.

Ujdonságok.

*** A király részvétele a millenniumi ünnepségeken.** A király a millenniumi ünnepségek alkalmával májustól július elejéig és szeptember első felében állandóan a budai várakban fog tartózkodni. Itt fogja fogadni a külföldi uralkodók esetleges látogatásait és a külföldi diplomáciai kar tagjait. Ugy a kiállítás megnyitását, mint bezárását személyesen fogja teljesíteni. Részt vesz az ünnepélyes Te Deumon, melyen az összes nagykövetelek és a diplomáciai kar tagjai, valamint a magyar, osztrák és közös miniszterek megjelennek. Jelen lesz a millenniumi diadalmenetnél, melyben határozott kívánságára részt vesz Horvát-Szlavonországok bánja is. A király avatja fel személyesen az új dunai hidat és részt vesz az iparmúzeum megnyitási ünnepélyén. A Vaskapu megnyitásánál jelen lesz a király és Vilmos német császár. Az új országház díszülésén a király elnököl. Végül felajánljuk, hogy az ország különböző részen felállítandó emlékoszlopok ünnepélyes leleplezésénél egy-egy miniszter fogja a kormányt képviselni és a király határozott kívánságára a millenniumi alkalmával tartandó hálaadó istentisztelet nemcsak Magyarországon összes templomaiban felekezeti különbség nélkül, hanem Horvát-Szlavonországok összes templomaiban is megtartatik.

*** Merénylet az aradi vértanúk szobra ellen.** Az aradi vértanúk szobra ellen mint levelezőnk táviratozza, a múlt éjjel merényletet követtek el. A vasrácsozat drága új ajtójának filigrán, finom rózsaciradát fészítővasakkal letörték és összezúzták. A merénylet felkötésével két tartalékos oláh katonát gyanusítanak. A gyalogatos merénylet a városban kinos megdöbbenést keltett.

*** A második és harmadik.** A városházán kifüggesztett házassulandókat hirdető táblán ma délután újra két jegyes párnak a neve jelent meg. Az egyik pár Kis János és Kapcsék Anna, kik mindketten ev. ref. vallásúak. A másik házassulandó pár Horovitz Zsigmond és Ellenbogen Janka kik mindketten izraelita vallásúak.

*** Inzultált főherczegek.** Károly Lajos főherczeg egész családjával szombaton hagyta el Mendelhofot. A vásárnapot Bozenben töltötték, a hol azonban időzésüket egy kellemetlen incidens zavarta meg. Ugyanis ebéd után Károly Lajos és Ferencz Ferdinánd főherczegek gyalogszót tettek a pályaudvar közelében levő sétányon. Sétálás közben egy ittas olasz munkás közeledett a polgári ruhában levő főherczegek felé és tolokodólag lépett fel ellenük. A munkás annyira — ment vakmerőségében, hogy Ferencz Ferdinánd főherczegnek karját is megragadta, mire Károly Lajos főherczeg erőlyesen lépett fel ellene. Ez hatott es az ittas munkás, a főherczeg fenyegetéseitől megijedve, elmenekült.

*** Halálozás.** Vettük a következő gyászjelentést: A legmélyebb fájdalommal tudatjuk felejthetetlen jó férjem, áldott emlékjő apám, nagyapa, testvér, sógor, nagybátya és rokon néhai polgár Veszprémy Istvánnak folyó hó 2-án hosszas szenvedés után életének 66-ik, boldog házasságának 34-ik évében történt gyászszos elhunytát. A megboldogultnak földi részei f. hó 4-en délután 3 órakor fognak Kis-szappanos-utca 563-ik számú háztól a Kossuth-utcai ev. ref. templomban tartandó gyászszertartás után a Kossuth-utcai temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Mely végtiszteségtételre rokonainkat, az elhunytak jó barátait szomorodott szívvel meghívjuk. Debreczen 1895. október hó 2. Banatos neje: özv. polg. Veszprémy Istvánné szül. Nagy Juliánna, egyetlen leánya Róza, férjével polgár Daku Jánossal, Gyermekük, illetve unokák: Róza, János és Samuel. Testvérei: özv. polg. Veszprémy Samuelné, szül. Csáthy Juliánna. Leánya: Veszprémy Mária, özv. Megyessy Sándorné leánya Pirooska. Polgár Veszprémy Károly és unokái Veszprémi Erzsébet özv. polg. Tarieska Jánosné, és gyermekei. Veszprémi Zsuzsanna, özv. polg. Papp Istvánné és gyermekei, Veszprémi Mária, özv. polg. Barna Jánosné és gyermekei, számos közeli és távoli rokonok nevében is.

Béke lengjen porai felett! A temetést Dankó M. temetkezési intézete rendezi.

*** Fegyenczek élelmezése.** Az elmúlt hónapban 680 darab kényeret fogyasztottak el a fegyenczek. Az élelmezési költségeket a tanács utalványozza ki.

*** Honvédek szemléje.** Ma és tegnap a helybeli illetőségű honvéd utanczok fölött utó szemle volt. Holnap az idegen illetőségek fölött tartanak szemlét. Az alkalmas katonamateria közül a honvéd utanczok és a póttartalekosok e hó 6-án, míg a közös hadseregbe sorozottak egy nappal később, 7-én vonulnak be.

*** Lapunk naponta több ezer példányban jelenik meg mutatóványképen.** Megkeresésre bárkinek küldünk 14 napig mutatóványszámokat.

Eggyzersmind értesítjük a nagyközönséget, hogy a most szélküldött mutatóványszámok elfogadása előfizetésre nem kötelez.

*** Megnyugtató.** Nagy rómúlással fut a paraszat a plébánoshoz egy éjjel és fölzörgött:

— Plébános uram, kísértetet láttam!
— Hol?
— Amint a templom mellett elmentem, ott láttam a falon.

— Milyen formája volt?
— Olyan, mint egy nagy szárnak.
— Eredj csak nyugodtan haza. Amitől megijedtél, bizonyosan a saját árnyékd volt.

*** A flakus borbély.** Érdekes panasz tett ma Tóth kapitány előtt egy élemedett koru borbély.
— Amint fekszem az éjjel az ágyamban, — beszélt — egyszer csak azt vettem észre, hogy ujjak tapogatják végig a lábamat, a testemet és a fejemet. Az alak egyszer csak felugrik az ablakra és elmenekül, akkor láttam a holdvilágnál, hogy egy tolvaj. Azonnal kiabálni kezdtem, hogy fogják meg, de bizony nem fogta el azt senki.

— Furcsa, — szól a kapitány — hát miért tettem magát, mintha mélyen aludnék, mikor tapogatták. A borbély zavartan köhécselve felel:
— Azt hittem, hogy a feleségem.

*** Elfogott csavargónő.** A tegnapi razzia alkalmával egy asszonyt is tartóztattak le, ki Ete Klárának mondta magát. A szerencsétlen több napja bajléktalanul bolyong az utcákon. Valószínűleg elmebeteg. Zavart feleleteket adott a hozzá intézett kérdésekre. Beszállították a közkórházba, hol megfigyelés alá veszik.

*** A Csokonai kör.** Tegnapi számunkban a »Csokonai kör« választmányi üléséről szóló tudósításunkban értelmellen hiba fordult elő. A tudósítás azt mondja, hogy Toldi Ferencz a »Kinizsi Pál «amvai« című munkát határozottan Csokonaynak tulajdonítja. A tudósítás szerint Széll Farkas, a Csokonai kör elnöke szintén e föltézés mellett nyilatkozott volna. A tudósításnak a része téves, mert a »Csokonai kör« val. ülésén Széll Farkas a »Kinizsi Pál hamvai« című hexameterekben írt művet nem Csokonay hanem Horváth János szőlősgyöröki plébános művészek igazolta. A mű kiadása nem 1797-ben, hanem 1797-ben történt.

*** Egy királynő versei a papirposárban.** Viktória angol királynő régebben nagy szeretettel foglalkozott az irodalommal s maga is elkötett egy-egy aszelidőbb verset, meg egy pár ártatlan novellát. Néhány évvel ezelőt össze gyűjtötte irodalmi munkáit s elküldötte egy szépirodalmi folyóiratnak névtelenül. A szerkesztőség persze nem igen sietett a válaszzsal, a mely csak hónapok múltán jelent meg a lap szerkesztői üzenetei között: »Kéziratai a papirposár fenékén nyugszanak,« — szól a válasz — »és kérjük, ki-méljen meg bennünket jövőre az ilyen irodalmi termékektől.« Ma a királynő jót nevet ezen az emléken, de megfogadta a tanácsot.

*** Kedélyes csavargó.** Ma hajnalban, mikor a rendőrség álmukban lepte meg a széna boglyák és egyéb retek helyükön szendargó csavargókat, mulatóságos szóváltás folyt le egy rendőr és egy elzüllött alak közt.

— Ki az? — Kiáltja a rendőr, s kardjával megpiszkálja a széna boglya tetején alvó csavargót.
— Én vagyok, no.
— Gyűjék le!
— Hagyjon békét!
— Áncz, ezváj — legyünni!
— Ámos vagyok.
— Csak óbredjen föl.
— Katzenjammerem van. Lumpoltunk.
— Hát akkor visszlük!
— Nem bánom, de reggel ne költsenek föl. Ki akarom aludni magamat!
A csavargó azóta alszik a dunkliban. Ott ki-aludhatja magát kedvére.

* **A két inasok.** Két inasok foga gyümölcsre vásott, — két inas egy kerten által mászott — két inasok neki a gyümölcsfának, két inasok legott reájok másznak. Két inasok szedik a körtét, almát, — raknak, színültig két tarisznyát. Holdvilágméla fénye mellett, — szemfüles rendőr arra tévedt. Fára tekint — fele sem móka; varju ül a fán avagy két csóka Hü ebadtát! sok a mi sok! — Gyüsztyök le nyomban két inasok . . . Le a fáról, rendőrrel el, dutyiba be, két inasokról szóló ének vége ime.

* **Földet akarunk.** A fogarasi dáki, románok nemrégiben mulatságot rendeztek, melyen valami Bareiu Ilarie nevű ur meglehetősen borközi állapotban elszavalt egy »Földet akarunk« című verset. Ebben a lelkes dáki-román poeta arra biztatja véreit, hogy szerezék vissza Traján földjét, a melyet őseiktől Árpád elrabolt. Ezért az ügyesség perbe fogta Bareiu urat, a legujabb martirjelöltet. Az esetről megemlékezik mai számában a »Drepta tea« is, keserű hangon fakadván ki a magyar igazságszolgáltatás ellen.

* **Hetven házasság egy nap alatt.** Az utolsó vasárnapon az ország minden részében igen sok házasságot kötöttek, de a legnagyobb számot talán mégis M á r a m a r o s z i g e t érte el ebben a tekintetben. A gyönyörű fekvésű város ezen a napon valósággal átalakult a házasságok városává: hetven pár járult az oltár elé és a városban ugyszólván szünetelt a köznapi élet munkája, mindenkinek volt valami keresni valója a különféle templomokban, mindenkinek volt valakije, a ki az oltár elé lépett, a mi természetes, mint-hogy maguk a valakik is igen csinos számmal voltak.

* **Husz gyermek apja.** Az erdélyi városokban jól ismerik Szabó Domokost, bár csak névtelen harczosa a színművészetnek. — Harmincz év óta enekel aszinpadok énekkarában s a kolozsvári nemzeti színháznál huszonhat évet töltött, mint kardalos. De Szabó Domokost másért is ismerték azokban a városokban, a hol megfordult. Nagy családja van a szegény köristanak s mindenütt tudják, hogy gyermekeinek száma megközelíti a huszat. — Nem egész pontossággal számítottak eddig az emberek, mert még a mult heten is csak tizenkilenczen voltak az apróságok. A minap azután elhozta a gölya a hiányzó huszadikat is. Szabó Domokos ma már husz élő gyermek apja és bár szegény ember, mégis örömmel fogadja ösmerőseinek üdvözlését.

* **Razzia.** Az éjszaka a rendőrség razziat tartott. A »csillag korecsma« dombján négyet, a keszárnya mögötti buvhelyeken pedig hat csuvargót fogdostak össze.

* **Dohánytermesztünk.** A K ö s é s z e g puszta meglehetősen dohány termésre van kilátás. A termés felbecsülése és megmérése folyó hó 8 és 9-én lesz.

* **Dr. Weisz Károly** a dresdai nőgyógyászati klinikán volt segédorvosa külföldi tanulmány utja után mint szülész és nőorvos városunkba telepedett meg. Ajánljuk a fiatal orvost olvasóink figyelmébe.

* **Sertésorbáncz.** Biharmegyében pár héttel ezelőtt ragadós sertésorbáncz lépett fel a sertések között. A debreczeni gazdák tekintettel a legközelebbi országos sertésvásárra, feliratban kérték a földmivelségi minisztert, hogy a zárt rendelje el. A földmivelségi miniszter ma rendeletet intézett a városhoz, a melyben szigoruan megtilja a sertéseknek Biharmegye területéről való behozatálát és azoknak oda való kivitelét.

* **Hoffmann és Társa** könyvnyomdája reggel 6 órától esti 8 óráig nyitva van és ugyanezen idő alatt értekezhetni velük a főpostával szemben az irodájukban nyomdai munkák és hirdetések iránt is.

* **Demjén Sándor** városuk széles körében ösmert és pár év előtt itt alkalmazott póstatiszt, mint értesülünk f. é. szeptember 28-án a le sikeresen a máramaros-szigeti jogakadémian az államtudományi államvizsgát a m. szigethi jog és államtudományi kar előtt.

Vizbefult debreczeni katona.

Saját tudósítónktól.

Debreczen, okt. 3.

Egy debreczeni katona szomorú végezetéről értesít kolozsvári levelezőnk.

Lovakat usztatott a Hódi tóban s egy mélyebb helyen leesett a lóról a vízbe. Nem is bukkott föl többé.

A részletek a következők:

A 39-ik debreczeni gyalogezred 4-ik századának egyik közlegénye B o r b é l y András usztatni vitte ezredorvosának a lovait. A Hódi tóba hajtotta bele a lovakat, melyek mindig mélyebben gázoltak a vízbe.

Az András legény vig kedvében volt s tele torokkal nótázott a lovak hátán.

A parton lányok merítették vizet, azokkal incselkedett a tó közepéről.

— Adj egy csókot babám!

— Gyere ki!

— Igazán adsz akkor?

— Igazán!

S Borbély András kifelé nógatta a lovakat, de azok most egy mélyedéssel helyre kerültek hirtelen.

A szerencsétlen legény lebukott a lóról s összecsapott a víz a feje fölött.

A vizetmerítő lányok látták a legény elmerülését s segítség után kiáltottak.

Csakhamar emberek jöttek, a kik hszszasan keresték a vizbefult katona holttestét. Este a holdvilágnál a víz feldobta és akkor kihalászták.

Az anyja itt lakik Debreczenben. Tudaták vele, hogy a fia szerencsétlenül járt s katonai pompával temették el.

Léghajó.

— Patália a piacon. —

Debreczen, okt. 3.

Nagy volt a patália ma délelőtt a piacon.

Egy kopott öltözötű ur megállott az egyik utcasarokon s mereven bámult a levegőbe.

A járókelők kíváncsian állapodtak meg s szintén a levegőbe néztek. Mikor a legnagyobb figyelem mellett sem voltak képesek észrevenni semmit, megkérdezték a rettenetes komolysággal szemlélődő urtól, hogy mit néz?

— Mit néz? kérdezték mindenfelől.

Az az ur csak nézett mereven a levegőbe s felvállról válaszolt:

Hát nem látják?

— Mit? Mit? — hangzott kórusban körülötte.

— Azt a léghajót! s a levegőbe mutatott. Mindenki a mutatott irányba nézett, de nem láttak semmit.

— Hol van?

— Merre van?

— Ott, ott! mutogatta a nézésben elmerült férfi.

A publikum egy darabig türelmesen vizsgálta a levegőt, aztán dühösen támadtak a léghajó felfedezőre.

— Tegye bolondá az . . .

— Svihák!

S nem telt bele néhány pillanat, mindenbot, napernyő ott tánczolt a vizgálódó férfi hátán. Ki tudja, mi lesz a jóizü tréfa következménye, ha az áldozatot a rendőrök szánalmas helyzetéből ki nem mentik.

A rendőrök fedezete alatt aztán sikerült elmenekülnie.

Vesztett kutya áldozatai.

— Saját tudósítónktól —

Debreczen, okt. 3.

Egy á l l d o t t állapotban levő asszonyt tegnap megmárt egy kutya, melyről kiderült hogy vesztett volt.

Az asszonyt azonnal a kórházba szállították, hol lebetegedett s ma reggelre egy egészséges fiugyermeknek adott életet.

Az orvosok tehetetlenül állnak a beteg ágya előtt, mert ez esetben minden segítség hiábavaló.

A beteg asszonyt elszállítani nem lehet, mert a legkisebb törődés is életébe kerülhet.

A veszettség kitörése minden perczen várható. A szerencsétlen asszony isszonyu kínok között fetreng ágyában s folytonosan segítségért esedezik.

Az eset részleteiről tudósítónk a következőket jelenti.

J ó n a Sándorné, egy áldott állapotban lévő asszony tegnap kint száritgatta a ruhát az udvaron, mikor a kutya hirtelen neki ugrott s a lábáról leharapott egy darab húst.

Jóna Sándorné kiáltozására elősiettek a házbeliek, a kik rögtön orvosért küldöttek.

Az állatorvos a harapást megvizsgálva, konstatálta hogy a kutya veszett volt.

Az asszony sebeit azonnal orvoslás alá vették, azonban aligha kerüli ki a katasztrófát.

Jóna Sándornét a kiállott izgalmak levették a lábáról és ma reggel a kórházban megszülte gyermekét.

Állapota sok aggodalomra ad okot. A veszettség jelei eddig nem mutatkoztak rajta. A veszett kutyát még tegnap lebunkózták.

Táviratok.

A főrendiház ülése.

B u d a p e s t, okt. 3. (Eredeti táviratunk.) A főrendiház ma Z i c h y Ferencz elnöklete alatt ülést tartott.

Z i c h i Nándor kijelenti, hogy az elnök nem vett tudomást Z e l e n k a Pál lemondásáról. Az ő helye a főrendiházban lemondásával üresedésbe jött. Ha Zelenka Pál eddig nem jelentette be lemondását, hát hibát követett el.

Ámde a főrendiház egy köztudomású tényt nem ignorálhat.

Banffy Dezső miniszterelőök kijelenti, hogy ebben a kérdésben már megbeszéltek a teendőket a kultuszminiszterrel. Intézkednek, hogy a megüresedett hely illetékes egyénnel mielőbb betöltsék.

Zichy Nándor ebben megnyugodott.

Ezután az elnök az új főrendeket jelentette be.

Majd tudatta, hogy a receptzióról és a vallás szabad gyakorlatáról szóló törvényjavaslatok a képviselőháztól visszaérkeztek. Legfelsőbb szentesítés alá terjesztik.

Izgató tót ujság

B u d a p e s t, okt. 3. (Eredeti táviratunk.) A turóczi szent-mártoni Narodni Novine, ez a magyarfaló ujság izgató cikket közölt nemrégiben a magyarok ellen. A cikk írója esküdtszék elé került, mely ma ült össze Budapesten. A cikk szerzője Z i a k Sidor ügyvédi irnok. A tárgyalás folyik.

Örmény zavargások.

B u d a p e s t, okt. 3. (Eredeti táviratunk.) Konstantinápolyból jelentik, a legutóbbi örmény zavargás alkalmával több törököt megöltek. Hir szerint az örmények új zavargást terveznek.

Császká érsek betegsége.

B u d a p e s t, október 3. (Eredeti táviratunk.) V a s z a r y Kolos hercegprimás ma meglátogatta a beteg C s á s z k a érseket. Az érsek gégebaja javuló félben van.

Keresztelés a városházán.

Debreczen, okt. 3.

Fiatal uriember állt be ma délelőtt az anyakönyvvezető szobájába.

— Tanácsért jövök — szól a fiatal ember.
— Tessék.
— Megnősültem.
— Milyen összefüggésben van az ön házassága a látogatással.

— Uram! Volt ön apa?
— Vagyok.
— Én pedig most leszek. — Ezt jöttem bejelenteni.

— Gratulálók! Egyébbel is szolgálhatok?
— Igen kérem, tessék kitűzni az órát, hogy mikor hozhatjuk el a gyereket megkeresztelni?
— Micsoda? Gyereket? Keresztelni?
— Igen.

— Uram, jegyezze meg, hogy én csak a születéseket vezetem be. Házasságot is kötök, de gyereket nem kereszteltek. Ezt továbbra is a lelkészek végzik.

— De hát kérem, mondja legalább meg, hogy miért nem keresztel ön?

Az anyakönyvvezető kijött a békétüresből és élénken magyarázta meg:

— Uram! A keresztényekkel még csak mennek valamire, de mit csinálnék a zsidó gyerekekkel? ..

Törvénytörések.

Szilágyi Dezső utikalandja. A volt igazságügyminiszterrel, a képviselőház mostani elnökével van szó, akinek nagy port felvert utikalandját ma tárgyalták a budapesti törvénytörések előtt. Tudvalevőleg Brandl Arnold bankár a kaland másik hőse. Az akkori miniszterrel egy vonaton utazott s minden áron ennek szalonkocsijába akart beszállni. A konduktor e miatt megfenyegette a bankárt, hogy letartóztatja a csendőrökkel. Brandl megijedt s néhány hatást nyomott a konduktor markáiba, hogy kemény szívet megpuhítsa. Ez azonban nem fogadta el az adományt. Szilágyi Dezső is beavatkozott a dologba s utasította a konduktort, hogy vesztegetés kísérlete miatt jelentse fel Brandlt. Most már másodszer került az ügy a törvénytörések elé. A bankárt fölmentették.

Tőzsde

A „Debreczen” eredeti távirati tudósítása.

Budapesti gabonátőzsde.

— Érk. d. e. 10 35. p. órákor. —

Őszi buza szept.—okt.-re	6.28—
Tavaszi buza márcz.—apr.-re	6.75—6.77.
Őszi rozs	5.64—5.66.
Tavaszi rozs	6.02—6.04.
Őszi zab	5.58—5.60.
Tavaszi zab	5.85—5.87.
Új tengeri május—jun.-ra	4.44—4.46.

Bécsi gabonátőzsde.

— Érk. d. e. 11 20 p. órákor. —

Őszi buza szept.—okt.-re	6.62—6.65
Tavaszi » márcz.—apr.-re	7.08—8.09
Őszi rozs	6.16—
Tavaszi rozs	6.42—6.44
Őszi zab	5.96—5.98
Tavaszi zab	6.22—
Tengeri máj-jul.-ra	4.78—4.79

Közgazdaság.

Kamarák országos értekezlete.

A pécsi kereskedelmi és iparkamarának október 5-én tartandó házfelavatási ünnepélye alkalmából az ország összes kereskedelmi kamarái, valamint a fümei és északi kamarák képviselői Pécsen fogják megtartani első közös értekezletüket, mely a pécsi kamara diszülése után e jelzett napon délelőtt fél 11 órákor veszi kezdetét. Az ülésen maga Dániel Ernő kereskedelmi miniszter elnököl. Az egyes

kamarák által bejelentett következő ügyek megbeszéléséből a közös ülés tárgysorozata:

1. Az Ausztriával kötendő kereskedelmi és vámszerződés, az osztrák-magyar banknak nyújtott szabadalom ügye. 2. A keresk. és iparkamarának a szükségtelen versenyyel szemben való állásfoglalása. 3. A kamarai illetékügy végleges és egyöntetű rendezése. 4. A vásárugy, házalás és építő ipar törvényes rendezésének sürgetése. 5. A kamarai évi jelentések és ülési jegyzőkönyvek egyöntetűvé tétele. 6. A kamarai monografiák ügye. 7. A baja-báttaszéki és gombos-bogojevői vasuti összeköttetés kérdése. 8. A fűszer-gyarmatáru detail-kereskedők tartandó kongresszusának ügye. 9. A hazai kereskedelmi jogszokásoknak a kereskedelmi- és iparkamarák által leendő összegyűjtése és kiadása. 10. A felsőbbfokú iparszakiskolák szaporítása. Ülés végeztével bankett lesz.

Visszautasított szerbiai kölcsön.

A párisi börze szindikátusa megtagadta az egyesült szerbiai kölcsön tőzsdei jegyzését.

REGÉNY.

Az éji ór.

— Fordította: **Biró Irén.** — 2.

— Maga bölcész, Perez barátom? És milyen előadásokat hallgattok?

— Semmilyeneket, uram; én csak olyan közönséges, természetes bölcész vagyok. Mikor így a hosszú éjszakákon egyedül virrasztok, sok mindenfélén jár az eszem. Néha elgondolkozom a világ folyása felett s ha hajnalodik és az első napsugar fölérkez gondolatomból, mindig azzal a megnyugvással térek haza szerény kis hajlékomba, hogy mégis jobb ilyen magamfajta szegény éji órnék lenni, mint gazdagnak, ki gyakran, minden vagyona daczára sem alhatik nyugodt lélekkel. Egy fiatal jogász szomszédom van; vele is elbeszélgetek ilyenekről s ő mondta, hogy az ilyen beszédet philosophiának nevezik.

— No, legalább bölcészete nem árt senkinek. Haem mondja csak, mikor a gazdag emberekről beszélt, miért nézett oly titokteljesen az átelleni palotára?

— Miért uram? Olyan története van ám annak a háznak, mely gazdáját tönkre juttatná.

— Mondja el nekem, Perez barátom. Nagyon titoktartó vagyok.

— Elvégre — nem bánom, elmondom Halgasson figyelmesen, de előre bocsátom, hogy történetem oly igaz, mint a csillagok fénye.

E szavakkal tarisznyájában keresgélte az öreg, de kezét üresen húzta ki. Megérttem e néma figyelmeztetést. Betértem szobámba, legjobb szivarjaimból vettem egy párt, s vizszatárve az erkélyre, megkínáltam velök Perez.

— Gyujtson rá, mondám szivélyesen, s beszéljen míg eltart.

Megköszönte alázatosan.

— Ah, valódi vuela de Abajo. szolt elragadtatva. Ragyujtott s miután a lehető legközelebb húzódtam hozzá, elkezdte elbeszélését.

— Ismeri nagyságod Don Ignar Ferranderet? kerdi tőlem.

— Kicsi, alacsony ember, rézszínű arc, czal, ugy-e. Nagy merev szemei vannak, sűrű sárgás szemöldökei feltűnők; veres szakála van. Ha jól tudom, szép birtokkal bír a sziget déli részén.

— Ugy van uram, ő az. Birtokán kívül ez a palota itt szemközt szintén az övé.

— Az övé? De nem lakik benne, az ablakok mindig be vannak csukva, s a függönyök leeresztve. Az egész ház, mintha zár alatt volna.

— Bizony zár alatt van. Már két év óta lakatlan, éppen azon események miatt, melyeket el akarok mondani nagyságodnak. Don Ferrander egy szegény árva leányt vett feleségül; neve Marianne volt. Szerette az örülést, de úgy látszik, a leány éppen nem viszonzotta érzelmeit, a mi nem esoda, mert Don Ignar se nem szép, se nem kedves.

A singuora nagyon visszavonultan élt, csak néha ült ki az erkélyre este felé, a friss levegőt élvezni.

Többször láttam ott késő este, s mindig kedves mosolylyal viszonyozta köszöntésemet s nem egyszer beszélt is velem. Tudakozódott s nem egyszer beszélt is velem. Tudakozódott feleségem és gyermekeim felől. Szegény asszonyka oly szépnek, oly bajosnak tetszett nekem, de arca mindig oly szomorú volt, annyira levert, hogy mit nem adtam volna fölvidítéséért.

Nem tudom mi bántotta, de mindig sóhajtozott, s többször láttam a hold fényénél könnyeket ragogni szép szemében.

Rám borzasztó hatással van, ha asszonyt sirni látok, s bár azt mondják, hogy a nők könnyei nem mindig igazak, nekem igen faj, ha könnyező asszonyt látok.

Később a senora sokkal gyakrabban volt az erkélyen, mint azelőtt; sóhajait mosoly váltotta föl, végre minden este kiült rendesen, s figyelmesen vizsgálódva, jobbra balra nézett a sötétben, mintha valakit keresne.

(Folyt. köv.)

Debreczeni városi színház.

Idény bérlet. 4. Páros bérlet.

Pénteken, 1895. okt. 4-én:

Az új honpolgár.

Eredeti fővárosi életkép, dalokkal, 3 felvonásban. Irta: Kövessy Albert. Zenéjét szerzette: Delin Henrik. Az én nevem Goldstein Számim és Marsch-couplet. zenéjét írta Konti József. Rendező: Bács.

Holnap, szombaton, 1895. október 5-én páros bérletben:

Fatinica.

Operette 3 felvonásban.

A szerkesztő postája.

K. L. Tegnap számunkban részletesen megírtuk.

H. B. Nem közölhető.
L. S. Küldje be újra.
O. M. Politikai cikkét nem közölhetjük. Átveheti a szerkesztőségben.
Rósa töröm. Elég csinos dolog, Sorát keritjük.
B. Gy. Az önének is.
H. S. Eddig térszúke miatt maradt ki.
Nem közölhető: Színházban. A cukrászleány és A vén trombitás.

Nyilttér.

Dr. Engel Ignácz

orvos, szülész, sebész-tudor és nőgyógyász

Biharvármegye tb. főorvosa

lakik: Miklós-utca 1909. sz. saját házában.

Rendel: d. e. 8—10, d. u. 2—4-ig.

Dr. Weisz Károly

a drezdai nőgyógyászati

klinika v. segédorvosa

szülész és gyógyász.

Rendel: d. e. 8—10.

d. u. 3—5.

Lakik: Piacz-utca 1828. sz. a főpostával szemben.

1895. ŐSZ és TÉL.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy bevásárlási utamból hazaérkeztem és a gyárakban

legutóbbi divatu

angol és francia, valamint legelső hazai gyártmányu szövetekkel láttam el

férfi-szabó üzletemet

ugy hogy az őszi és téli évadra a legújabb szabás szerint mindenféle

férfi-, fiu- és gyermek-öltönyöket készíthetek.

Megrendelések rövid idő alatt készülnek el és minden tekintetben még a legkényesebb izlésnek is **olcsó árak** mellett megfelelek.

Kész férfi-, és gyermekruhák

saját műhelyemben készülnek és azokat vétel után azonnal testhez állólag alakítottam át.

Ajánlok a folyó idényre: **sakko, kamgarn, jaket, smoking öltönyöket, felöltöket, utazó köpenyeket és téli bundákat, vízhatlan vadaskabátokat** és minden e szakmába vágó kész és megrendelésre készíthető **férfi-, fiu- és gyermek-ruhaféléket.**

Szives pártfogást kér

tisztelettel:

Fényes Mór

férfi szabó.

Placz, a Hungáriával szemben, báró Josincziné-ház.

A legújabb divat szerint a legválasztékosabb szövetből készit téli és őszi elegáns ruhákat

Steier Gyula

férfi szabó

DEBRECZEN, főtér Báró Josincziné házában, szemben a „Hungáriával.”
SZOLID, JUTÁNYOS ÁRAK.

SCHWARZ M. L.

férfi- és női divat-üzlete

Debreczen, a főposta mellett.

Szives tudomására, hozom a n. é. közönségnek, hogy az őszi és téli évadra raktáramat valódi angol gyártmányu és Pichler-féle

férfi kalapokkal,

férfi nyakkendők, ingek továbbá **diszitetlen női kalapok**, hozzávaló **kellékek** u. m. toll, szalag virág,

kötő gyapotok, jáger, selyem és imperial gyapotok

női és férfi alsó ing és nadrág

ugyszintén **esernyőkkel** rendkívül dúsán láttam el, s ezeket igen előnyös vétel folytán **felette olcsó árban** bocsátom a n. é. közönség rendelkezésére.

Üzletem 15 évi fennállása elég biztosíték arra, hogy t. vevőim bizalmát továbbra is biztosítsam magamnak.

Pontos és gyors kiszolgálást ígérve, kérem a szives pártfogást tisztelettel:

Schwarz M. L.

főposta mellett.

Zongorák és pianinok.



Zongorák és pianinok.

HIRDETÉS.

Van szerencsém tudatni a t. cz. közönséggel, miszerint a legjobb bel- és külföldi gyártmányu

zongorák

és pianinok

nálam nagy választékban a legjutányosabb gyári áron kaphatók. Továbbá a szélesebb körökben elterjedt

ARISTON és MANAPAN

hangszer javításait elvállalom, valamint átjátszott zongorák

becserélését és zongorák bérbeadását

előnyös feltételek mellett eszközölöm. Ugyszinté

zongorajavításokat és hangolásokat

valamint eddig is kellő szakértelemmel és pontossággal teljesítendek.

Szendrő Sándor

ZONGORA KÉSZÍTŐ

N.-Várad-uteza 2123. sz. a.

Kiadó kaszáló.

A **Bánkon**, 9 régi boglyás kaszáló, gazdasági épületekkel ellátva, több évekre kiadó. — Ertekezhetni id. Gyarmathy János urral, kis-mester-uteza 1113. sz. a. 407.

209.

Az „István” gőzmalom társulat

GYÁRTMÁNYAINAK

ÁRJEGYZÉKE

Az 1887. április hó 18-án Budapesten tartott általános magyar malom-gyűlésen megállapított s 1887. évi június 1-én életbeléptetett eladási, fizetési és szállítási módozatokra vonatkozó egyezmények szerint.

ITT HELYBEN KÖTELEZETTSÉG NÉLKÜL

Készpénzfizetés mellett, zsákkal együtt:

	100 kiló
A Asztali dara nagyszemű	13.—
B Szinte » aprószemű	12.60
0. Királyliszt	12.60
1. Lángliszt kivonat	11.60
2. Elsőrendű zsemlye liszt	11.20
3. Zsemlye liszt	10.60
4. Elsőrendű kenyér liszt	10.20
5. Közép kenyér liszt	9.80
6. Kenyér liszt	9.20
7. Barna kenyér liszt	7.60
8. Takarmány liszt	5.80
11. Finom korpa zsákkal	4.—
11. " " zsák nélkül	3.80
12. Durva korpa zsákkal	3.60
12. " " zsák nélkül	3.40
12. Csirke buza zsák nélkül	3.20

A zsákok súlytartalma, teljsúlyt tiszta súlynak véve.

A. B. 0-6 számig 85 kilogramm.

7. és 8. szám 70

11. és 12. szám 50

Debreczen, 1895. okt. 2. (239.)

ELSŐ DEBRECZENI
paplan-gyár
Debreczen, Széchenyi-utca.
Paplanok, madráczok

mérték szerint
gyorsan és pontosan elkészítetnek.

Szédelgő utazó ügynökök.

Bátorkodunk a tisztelt gazdaközönseget figyelmeztetni, hogy néhány hét óta Debreczen és vidékének gazdaközönseit s részben iparosait is, utazó ügynökök keresik föl, s magukat Clayton és Shuttleworth cég képviselőinek vagy technikai mérnökeinek adják ki.

Ezen ügynökök mialatt különféle hazugságokkal élve, többek közt azzal alátájtják a közönseget, hogy ők a Clayton és Shuttleworth cég megbízásából a bizományi raktárak felülvizsgálására vannak kiküldve; új bizományi raktárak felállításán fáradoznak; s a gazdaközönsegtől megrendeléseket — s ha lehet váltókat is — igyekeznek felvenni.

Most még idejekorán figyelmeztetjük a tisztelt gazdaközönseget, hogy ezen utazó egyének nem a Clayton és Shuttleworth cég ügynökei, hanem

közönseges szédelgők

a kik a kitűnő hírű Clayton és Shuttleworth cég gyártmányait kínálva, azok helyett obskurus cégektől származó *értékellen súlyos vásári árut* szállítanak mindazonok, a kiktől *sikerült megrendelést vagy épen váltót is kapni.*

Különben természetes, hogy a ki a megrendelésnél határozottan Clayton és Shuttleworth-fele gyártmányt kötött ki, másféle gyártmányu gépek átvételére nem kötelezhető.

Ezzel kapcsolatban tisztelettel tudatjuk, hogy Debreczen és vidéke részére a Clayton és Shuttleworth cégtől *egyedül mi alulírottak vagyunk megbízva s ezen cég gazdasági gépeinek elárúsítására Debreczenben egyedül mi tartunk fenn bizományi raktárt.*

Debreczen, 1895. szeptember hó.

Illő tisztelettel:

BAUER és TÁRSA

gazdasági gépgyára és kutturási vállalata
mint a

Clayton és Shuttleworth cég képviselői.

Üzlet teljes felosztása miatt
hatóságilag engedélyezett
VÉGELADÁS
KISS LAJOS
mélyen leszállított árak mellett
női divat, vászon és rövidáru üzletében,
TISZA PALOTA.

Férfi és gyermek ruhák Versenycsarnoka.

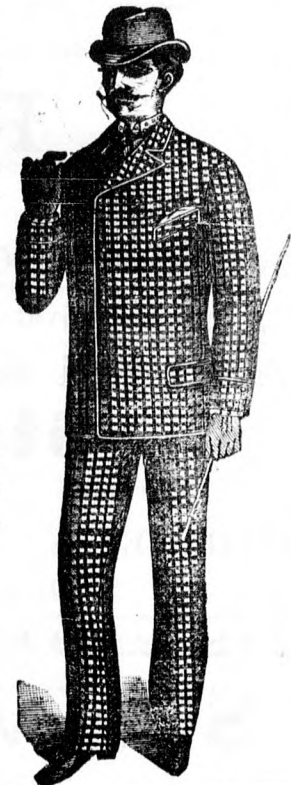
Értesítés!!!



Van szerencsém a n. é. közönseget szives tudomására hozni, hogy az őszi és téli évadra raktáramat dúsan felszereltem a legújabb és legelegánsabb gyapju kelmékből készített

kész férfi és gyermek ruhákkal,

amelyek szives megtekintésére ez uton van szerencsém a nagyérdemű közönseget tisztelettel meghívni.



Steiner József
férfi és gyermek ruhakereskedő
DEBRECZEN
BIEDERMAN PALOTA.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Nagyválasztékban. Vadász kabátokban minden szín.

A legújabb

NŐI BLOUSOKAT,
valamint

gyermek-ruha és gyermek-felöltöket
legolcsóbb szabott áron ajánl

Steiner és Wittmann

DEBRECZEN, Főpiacz, a főposta mellett.

Nyomatott Hoffmann és Társa könyvnyomdájában Debreczenben. Főpostával szemben.